

CAPITOL

KUOPION HIIPPAKUNTALEHTI | 2/2008

sivu 7 Kirkon ekologinen selkäreppu

SIVU 5 Jos välität, välitä nyt
SIVU 7 Ekoteologia uudistumisen mahdollisuutena

Kuva Seppo Laitanen

Hyvä Jumala,
miten puhutkaan kevyesti
hennossa tuulenvireessä,
kirjosiepossa ja tervapääskyssä,
miten valaiset kätesi
aukeavissa tulppaaneissa
tuomenoksissa
ja kimalteleivissa järvenselissä.
Aavistus ikuisuudesta
maa on täynnä juhlaaloa,
luomisen leveää iloa.

Risto Kormilainen:
Sen matkan tahdon kulkea. 2001.

JULKAISIJA: Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli
PÄÄTOIMITTAJA: Aulikki Mäkinen
TOIMITUSSIIHTEERI: Kaija Pyykönen
TOIMITUSKUNTA: Hannu Keränen, Marjatta Pulkkinen, Heikki Salomaa,
Kaija Vuorio
ULKOASU: Joonas Kallio, Jay Style
TAITTO: Leea Wasenius
KANSIKUVA: Hannu Keränen
PAINOPAIKKA: Suomen Graafiset Palvelut Oy, Kuopio

SISÄLLYS 02/2008

- 03 Pääkirjoitus
- 04 Piispailua
- 05 Jos välität, väitä nyt
- 07 Ekoteologia uudistumisen mahdollisuutena
- 09 Kolumni
- 10 Kirkon ympäristödiplomi
- 13 Kirkko elämän puolestapuhujana
- 15 Kristuksen kirkko on avoin
- 17 Kirkon ympäristöpäivät 2008
- 18 Diakonia
- 19 Jumalanpalvelus ja kirkkomusiikki
- 19 Kasvatus
- 20 Lähetys
- 22 Lapsi on osallinen
- 23 Vuoden 2009 koulutustiedot verkkoon
- 23 Puhelinnumerot
- 24 Toisenlainen sananselitys

Kohtuullisuus on kova sana

Ja kohtuuttomuus vielä kovempi. On helppo nähdä, että ihmiset käyttävät kohtuuttomasti alkoholia tai ovat kohtuukäyttäjiä. Syödäkin voi kohtuullisesti ja kohtuuton, pitkään jatkunut syöminen johtaa normaalitapauksessa ylipainoon. Varmasti voi olla kohtuukuluttajakin, mitä se sitten tarkoittaakin.

Ihmissuhteissaankin voi tietysti olla kohtuuton. Voin vaatia toiselta kohtuuttomia työssä ja elämässä. Lapsoiltammekin me vaadimme toisinaan kohtuuttomia. Toisin päästämme heitä myös kohtuuttoman helpolla, ainakin arjen askareiden pyörittämisessä.

Toisinaan vaatimus voi osua itseenkkin. Harvoin tulee mietityksi, millaista olisi olla itseään kohtaan kohtuullinen. Joskus sellainen mietintätauco saattaisi olla paikallaan. Olisiko se keskeneräisyyden sietämistä, sängyn alle majansa tehneiden villakoirien hyväksymistä, ajan ottamista. Kristillisessä perinteessä olemme tottuneet ajattelemaan, että itsensä ajatteleminen on itsekkyyttä. Senkin uhalla peiliin kannattaisi kiinnittää lappu: Ole hyvä itsellesi.

Kirkko 2015-strategian yhtenä tavoitteena on vastuullisuus ja kohtuullisuus. Maapallomme ei enää kestä kohtuuttomuuttamme. Jonkin on muututtava: elämän-

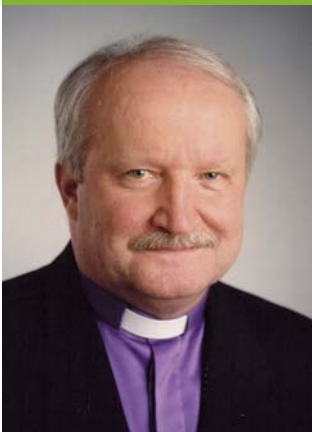
tavassamme, kirkossamme, maailmassamme. Olemme osa luontoa. Se on Jumalan luomaa. Sen varjeleminen on osa hengellistä tehtäväämme.

Kohtuullisuuden miettiminen on aloitettava aina omasta itsestään ja työpaikastaan. Helppoa se ei ole. Kohtuullisuuden vaatimuksissamme menemme helposti kohtuuttomuuksiin. Keskittien kulkeminen on ollut aina vaikeaa. Ja luopuminen myös.

Ympäristöasioissa olisi usein helpompaa, mikäli joku toinen sanoisi, mitä minun tulee valita. En joutuisi miettimään, valitsemaan, punnitsemaan. Itse valitessa huomaa, etteivät asiat ole yksinkertaisia tai yksiselitteisiä. Liikkuessani joudun valitsemaan ajankäytön – myös perheen kanssa vietetyn ajan – ja liikkumismuodon välillä. Ruokakaupassa teen joka päivä eettisiä valintoja, joihin rahalla on vaikutusta.

Kaikki muutos lähtee kuitenkin omasta itsestäni. Peiliin kannattaa katsoa – mutta armollisin silmin. Kysy sinäkin tänä kesänä, oletko kohtuullinen itseäsi kohtaan. Lepää ja nauti!

Aulikki Mäkinen

Luottamusta, kohtuullisuutta ja henkistä avaruutta!

Jo muutaman viikon ajan olen saanut sananmukaisesti vetää lonkkaa. Aprillipäivänä tehty proteesileikkaus ja siihen liittyvä toipumislooma ovat tämän mahdollistaneet. Jo nyt täytyy todeta, että välttämätön lepo on tehnyt hyvää omalle jaksamiselle. Samalla se on tarjonnut mahdollisuuden miettiä omaa elämää, läheisiä, työtä ja koko yhteistä työkenttäämme Kuopion hiippakunnassa ja laajemminkin. Tätä miettimisprosessia ovat stimuloineet sopivasti lukuisat yhteydenotot ja sähköpostiviestit, jotka osoittavat monen työtoverin olevan lujilla ja jaksamisen ääriarjoilla.

Johtopäätös kaikesta tuosta on yksioikoinen: monen työ- ja elämänrytmi tarvitsee kohtuullistamista. On pyrittävä tietoisesti Merja Leppälän ohjaamaan suuntaan: kohtuullisessa elämässä työtä ja toimintaa, lepoa, ihmissuhteita, liikuntaa ja ruokaa on oltava sopivassa suhteessa! Jotta tämä mahdollistuisi, työyhteisöme tarvitsevat henkistä avaruutta. Sen luomisessa esimiestaidot nousevat arvoon arvaamattomaan.

Kirkossa eri työalat ovat usein niin erityisosaamisen varassa, että työyhteisöme muodostavat todellisen asiantuntijaverkoston. Asiantuntijoiden johtaminen ei ole helppoa. Sellaiseen johtamiseen tarvitaan aina luottamusta, muutoin työyhteisö rupeaa oitis oireilemaan. Jos luottamus ja henkinen avaruus puut-

tuvat, työpaikoilla luisutaan tuota pikaa tympeään kyttäilykulttuuriin. Silloin jokainen joutuu olemaan varpaillaan, jokaista ripsausta varotaan ja omaehtoisia ratkaisuja pelätään. Se ei kerro esimiestaidoista hyvää, jos valikoiden valittu lain kirjain tappaa hengen vapauden.

Tilastot osoittavat, että samaa työtä tekevien ihmisten sairauspoissaolojen määrässä on alueellisesti suuria eroja. Helsingin Sanomien pääkirjoitus nosti äskettäin (HS 4.5.) negatiiviseksi esimerkiksi Kuopion kaupungin. Sen henkilöstö sairastaisi muka enemmän vuodessa kuin kuntien työntekijät keskimäärin. Yhtenä syynä uupumukselle esitettiin, että esimerkiksi sosiaalitoimen työntekijät joutuisivat työssään miettimään, noudattaako lakia vai annettua budjettia! Jäin epäilemään ja ihmettelemään toimittajan väitteitä, mutta sitten jo kysyin, että ei kai vain tuo sama asetelma uuvuta omien seurakuntiemme työntekijöitä varsinkin diakoniatyössä. Olen varma siitä, että halua auttaa kyllä on, mutta ehkäisevätkö seurakuntien tiukat budjetitiraamit ja uupumuksen aiheuttama tahmeus tehokkaan toiminnan tässä ja nyt?

Näissä mietteissä ajattelin taas kerran teitä esimiesasemassa olevia suurella sympatialla ja luottamuksella. Haluan näet uskoa, että osaatte kohtuullistaa työyhteisön taakkaa monin eri tavoin. Tiedätte

myös nuo tutkimuksiin perustuvat faktat: yhteisöissä, joissa työntekijät tuntevat esimiehensä reiluksi ja oikeudenmukaiseksi, pitkät sairauspoissaolot jäävät jopa kolmanneksen harvinaisemmaksi kuin niissä työyhteisöissä, joissa ”pomoa” pidetään puolueellisena ja töykeänä. Siksi työyhteisön jäsenille on viisasta jättää vähän ”löysiäkin”, toisin sanoen aikaa ajatella, arvioida, paneutua ja olla läheisten parissa.

Isä meidän -rukouksessa pyydetään, että ”tulkoon sinun valtakuntasi”. Tuon pyynnön jälkeen tekstiin kuuluu kaksoispiste, sillä seuraavat sanat konkretisoivat valtakunnan toteutumista ihmisten keskuudessa: ”tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä, niin kuin se tapahtuu taivaassa.” Avain tämän valtakunnan salaisuuteen löytyy apostoli Paavaliilta. Hän toteaa Roomalaiskirjeessä, että Jumalan valtakunta ei rajoitu syömiseen eikä juomiseen, vaan se on oikeamielisyyttä, iloa ja rauhaa, jotka Pyhä Henki antaa. Tähän hän lisää: ”Joka tällä tavoin palvelee Kristusta, on Jumalalle mieleen ja saa ihmistenkin arvonannon.” (Room. 14:18.)

Teitä kaikkia lämmöllä ajatellen, voimia toivottaen ja siunaten

Aviomies Martti ja tytär Ruusu ovat Merja Leppälän arjen keskipiste. ”Arjessa ja perheessä on paljon arvokasta ja jopa pyhää”, sanoo Leppälä.

Jos välität, välitä nyt

Meidän tulisi oppia nauttimaan siitä, mitä olemme, ei siitä mitä meillä on”, sanoo Kuopion vihreiden kaupunginvaltuutettu Merja Leppälä. Jos työorientoitunut sairastuu ja työnteko ei ole mahdollista, kaikki häviää. Mutta jos itse riitän itselleni, voin nauttia siitä, mitä olen.”

Tämän opin Merja Leppälä on joutunut elämään todeksi oman elämänsä historian kautta. Vuoden 1993 jouluna tapahtuneen auto-onnettomuuden seurauksena oli selkäydinvamma ja pyörätuolista tuli arjen seuralainen. Työ kielenkääntäjänä ja liikuntaan painottuneet harrastukset jäivät, avioliitto kariutui. ”Olin 37-vuotias, eikä minulla ollut lapsia. Ajattelin, että jään lapsettomaksi ja minusta tulee katkera narisija, joka on kaikille vain ongelmajäte.”

Mutta toisin kävin. Merja Leppälä koki käänteentekeväksi ystävien

kutsun tulla mukaan seurakuntaan. Varsinainen fyysinen vamma ei ruokouksista huolimatta parantunut, mutta tapahtui toisenlainen muutos. Elämään löytyi uudelleen mieli ja kipinä.

Aluksi Merja Leppälä meni mukaan vammaisyhdistykseen, mutta ymmärsi, että asioihin voidaan vaikuttaa todella vain politiikan kautta. Puoluevalintaan ei aluksi vaikuttanut niinkään vihreät arvot, kuin Kalle Könkkölän esimerkki. ”Ajattelin, että jos hänkin on mukana, minutkin varmaan huolitaan vihreisiin”, kertoo nyt kymmenen vuotta vihreiden kaupunginvaltuutettuna toiminut Leppälä.

Laita hyvä kiertoon

Vaikka rima yksinkertaiseen elämäntapaan on suomalaisilla korkea, Merja Leppälä on toiveikas. Suomalaiset ovat koulutettuja ja sitä kautta

myös ympäristötietoisuus kasvaa. Runsaat ja puhtaat pohjavedet helppottavat niin ikään Suomen tilannetta. Leppälä uskoo ihmisten pienten valintojen suuriin vaikutuksiin: ”Jos puolet suomalaisista kiinnittäisi huomiota energiankulutukseensa, se olisi jo suuri suomalainen ympäristöteko.”

Merja Leppälä puhuukin porkkanoista, jotka ohjailevat ihmisten valintoja. On tarjottava helppoja, kohtuullisen edullisia ja houkuttelevia ekologisia vaihtoehtoja. Julkisen liikenteen käyttöä voidaan lisätä vain, jos se on edullista ja joustavaa. Sama pätee vähäpäästöisiin autoihin tai vaikkapa omakotitalojen yhteisiin kompostoreihin.

”Monet kysyvät, mitä vaikutusta sillä on, jos ostan luomuperunan. Kuka siitä hyötyy? Uskon, että on olemassa pahan kierre ja hyvän kierre. Kun luemme lasten kanssa iltarukouksen ja ruokarukouksen,

”On olemassa paljon vaatimattomastikin eläviä ihmisiä, jotka ovat vähään tyytyväisiä. Jos on tyytymätön, haluaa aina vain lisää, vaikka minulla olisi jo kaikki.”

laitamme hyvää kiertämään. Sama koskee ostaessamme lähiruokaa tai reilun kaupan tuotteita. Hyvä ker-
tautuu lasten kautta. Jos et välitä itse, miten voit ajatella, että lapsesi joskus välittävät”, painottaa Merja Leppälä.

Kohtuullisuus on tasapainoa

Merja Leppälä sanoo, että kohtuullisessa elämässä työtä ja toimintaa, lepoa, ihmissuhteita, liikuntaa ja ruokaa on sopivassa suhteessa. ”Jos sielusi on aina vain yhden asian äärellä, jos aina vain syöt tai teet työtä, sielusi ei pääse lepäämään. Kohtuullisuus on sitä, että koko keho voi hyvin.”

Merjan Leppälän oma kokemus on, että kohtuullisuus on tärkeää myös hengellisessä elämässä. Siinäkin ei pidä vaatia kohtuuttomia. Ylihengellisyyksikin voi olla pahasta. Merja Leppälä muistuttaa kuitenkin, että kohtuullisuus elämässä yleensä auttaa myös Jumalan kohtaamisessa. ”Jos olet niin sidoksissa työhön, ettei sinulla ole aikaa itsellesi ja perheellesi, milloin Jumala pääsee puhuttelemaan sinua?”, kysyy Leppälä.

Isä meidän –rukouksesta löytyy hyvä kohtuullisen elämän ohje.

Leppälä huomauttaakin, että pyydämme sitä rukoillessamme jokapäiväistä leipää, emmekä sitä, että voisimme jättää lapsillemme aineellista perintöä.

Tyytymätön haluaa lisää

”Olen miettinyt paljon sitä, onko kiitollisuuden vaje länsimaisen kerskakulutuksen syy. On olemassa paljon vaatimattomastikin eläviä ihmisiä, jotka ovat vähään tyytyväisiä. Jos on tyytymätön, haluaa aina vain lisää, vaikka minulla olisi jo kaikki”, pohtii Leppälä.

Merja Leppälä sanoo olevansa kiitollinen monista asioista. Kaiken menetettyään hän sai itselleen uuden elämän. Elämään tuli mies, jonka kanssa alkoi yhteinen elämä ja kohta lapsikin ilmoitti tulostaan. Vaikka onnettomuuden seurauksena oli pakko luopua entisestä työstä, tilalle ovat tulleet monenlaiset luottamustoimet. Ajatus kohtuullisuudesta saa kuitenkin Merja Leppälänkin mietteliääksi. Kohtuullisuus taitaa olla kaikille vaikea taito.

Kohtuullinen elämäntapa ei tarkoita nautinnoista luopumista. Merja Leppälä listaa nopeasti kolme nautinnon lähde: perhe, yhteiset hyvät ateriat ystävien kanssa ja heräävä luonto. Perhe, mies ja tytär ovat

elämän keskipiste. ”Arjessa ja perheessä on paljon arvokasta ja jopa joitain pyhää”, sanoo Leppälä.

Särkyneiden ihmisten rikkaus

Merja Leppälä muistuttaa kirkkoa siitä, että köyhät ovat sen aarre. Ihmisiä ei pidä nähdä ongelmajätteinä, vaan aarteina. ”Olen kierrätysihminen. Kun selkä meni rikki, minut heitettiin pois työelämästä, avioliitosta, mutta Jumalan avulla olen saanut uusiokäytön.”

Merja Leppälä muistuttaakin, että ihminen voi särkyä eri tavoin, syrjäytyä ja mennä rikki. Olisi mieltävä, miten me saisimme nämä ihmiset uusiokäyttöön, miten heille voisi antaa uuden tehtävän. ”Särkyneet ihmiset ovat suuri rikkaus. Vain itse särkyneet voi joskus asettua paremmin toisen särkyneen rinnalle”, muistuttaa Merja Leppälä. ■

Aulikki Mäkinen

Ekoteologia uudistumisen mahdollisuutena

Länsimainen kulttuuri on olemukseltaan asioita erittelevä ja pirstaloiva. Tällainen kehitys tuntuu kaikilla elämäntilanteilla: metsät pirstaloituvat, ihmisuhteet ja monen ihmisen mieli uhkaavat hajota. Eivätkö luonnon ja ihmismielen sietokyvyn rajat ole jo tulleet vastaan?

Vaihtoehto on suuri käänös, voisi käyttää Jeesuksen sanaa metafoia eli mielenmuutos, parannus. Suunta käännetään kohti kokonaisvaltaisuutta ja aletaan arvostaa sitä mikä liittyy asioita yhteen. Ihmisen ja muun luonnon suhde ymmärretään syvänä yhteenkuuluvuutena, josta kumpuavat kunnioitus, rakkaus ja halu varjella luonnon monimuotoisuutta.

Pirstaloitumisesta pyhyteen

Vain kokonaisvaltaiset lähtökohdat antavat mahdollisuuden palauttaa länsimaiselle ihmisille se pyhyden taju, joka on ollut monta vuosisataa aliarvostettua. Ja jos kykenemme

taas kokemaan luonnon pyhänä, on sillä suuri vaikutus asenteiden ja arvojen tasolla. Pyhyteen liittyy koskemattomuuden vaatimus. Tällainen asenne rajoittaisi ihmisen ahnetta taipumusta riistää ja tuhlaata luonnon aarteita.

Luonnon pyhyttä ei kuitenkaan tule ymmärtää panteistisesti niin, että ajatellaan luonnon olevan jumala. Kristillisessä mielessä luonnon voi ajatella olevan pyhä, koska se heijastaa Luojaansa pyhyttä ja koska Pyhä Henki läpäisee kaiken eläväsysteikinä Hengityksenä. Erityisesti kristillisessä mystiikassa on suosittu tällaista jumalakäsitystä, jossa Jumala ei ole etäinen vallan hahmo, vaan intiimisti läsnä ja lähellä pienimmässäkin puun lehdessä. Tällainen oli myös Lutherin jumalakäsitys.

Ekoteologia ja suomalainen mielenmaisema

Kristilliset kirkot ovat havahtuneet siihen, millaisen haasteen ympäristöongelmat asettavat uskontul-

kinnoille. Kirkoilla on suuri vastuu, sillä filosofian ohella teologiset tavat hahmottaa ihmisen suhde muuhun luontoon ovat tärkeimpiä vaikuttajia siinä, millaiseksi luontosuhteemme tästä eteenpäin muodostuu. Varsinkin lasten ja nuorten parissa työskentelevillä on suuret mahdollisuudet muovata kasvavien asennemaisemaa luontoa kunnioittavampaan suuntaan.

Tällaista työtä tukee ekoteologian nimellä kulkeva teologinen uudistusvirtaus, jossa nostetaan esiin perinteemme luontomyönteisiä puolia. Raamatusta ja perinteestämme löytyy paljon aarteita, joista emme ole olleet tietoisia. Kirkossamme on jo pitkään korostettu luomiskertomuksen ajatusta, että viljelemisen lisäksi Jumala on antanut ihmiselle tehtävän varjella luomakuntaa.

Tämä on aivan oikein, mutta vaikuttaa siltä, että pelkästään tätä ajatusta toistelemalla mikään ei muutu. Siksi tarvitaan myös syvemmälle menevää uudistusta kokonaisvaltaiseen suuntaan. Sellaiselle perustalle

rakennettu teologia voi liikuttaa ihmistä, saada hänet liikkeelle.

Se on samalla kaivattu piristysruiske oman aikamme kristilliselle uskontulkinnalle – perinteen tulkinnan tulee löytää muotoja, jotka kohtaavat tämän ajan ihmisen todelliset kysymykset. Tärkeää on myös se, miten tällainen lähestymistapa tekee oikeutta Raamatun monessa suhteessa hyvin kokonaisvaltaiselle tavalle ymmärtää ihmisen ja maailman olemusta.

Luontosuhteen voima

Kun kristillistä uskoamme lähestytään kokonaisvaltaisesti, löytyy siitä paljon yhteistä perinteisen suomalaisen luontosuhteen kanssa. Suomalaisille metsät ovat olleet elintärkeitä, puita on kunnioitettu. Sauna on pyhä paikka. Luonnossa liikkuminen eheyttää ja lohduttaa ahdistunutta ihmistä.

Moni meistä kokee kohtaavansa Pyhän luonnon kauneudessa ja hiljaisuudessa. On korkea aika arvostaa tällaista hengellisyyttä. Kristitylle on tärkeää viipyä lähellä Jumalaa sekä luonnon helmassa että siellä, missä kristityt tulevat yhteen kuulakseen Jumalan Sanaa ja kohdatakseen Kristuksen ehtoollisessa. Vanhan suomalaisen luontohengellisyyden ja kristillisen perinteen parhaiden aineksien yhdistäminen on toivoa herättävän voimakas yhdistelmä.

Luonnon pyhyiden taju

Ekologisten uhkien ahdistuksessa kristillinen sanoma armosta ja toivosta estää lamaantumasta. Tätä viestiä on erityisen tärkeää viedä lapsille ja nuorille. Tässä pirstaloituneessa ajassa ihminen kaipaa paikkoja, joissa sielu lepää. On tarpeen pysähtyä pohtimaan, vaikkapa yhdessä työtoverien kanssa, miten luonnon pyhyiden taju voisi entistä intensiivisemmin saada työssä sijaa.

Kulttuurimme syvätason muutos kohti kokonaisvaltaisuutta ei tapahdu hetkessä. Muutos on kuitenkin jo käynnissä, ja jokainen kasvattaja voi edesauttaa sitä. Silloin hän osallistuu vastakulttuurin muodostamiseen tehokkuusvaatimuksille ja ylikorostuneelle kuluttamiselle. Kiihdyvän kuluttamisen ja virtuaalitelisyyteen oppoamisen vastapainoksi kirkon perinteestä nousee sellaisia arvoja kuin hiljaisuuden ja hitauden vaaliminen.

Entä Itä-Suomessa?

Oma hiippakuntamme on myöhäisheränneitä esimerkiksi ympäristödipolomiasioissa. Mitä on taustalla siinä, että vastuu luomakunnan tasapainosta ei vielä ole kovin voimakkaasti mukana seurakuntiemme arjessa? Kenties kaivataan lisää teologisia ja hengellisiä perusteluita sille, miksi ympäristötyö ei ole kehällistä, vaan osa seurakunnan hengellistä ydin-

työtä. Ekoteologia antaa eväitä tällaiseen keskusteluun.

Vahvat herätysliikkeemme ovat korostaneet melko yksilökeskeistä pelastuskäsitystä. On aika laajentaa horisonttia, sillä Raamatussakin pelastus tuntuu myös tässä elämässä, ihmisten, ihmisyyhteisöjen ja koko luomakunnan eheytyksen mahdollisuutena. Toisaalta herätysliikkeiden korostama yksinkertaisen elämäntavan ihanne on juuri sellaista oikein ymmärrettyä asketismia, joka auttaa ponnistelemaan irti kulutushuimasta.

Oman hiippakuntamme alueella on suuria ekologisia haasteita. Miten huolehdimme metsistämme? Miten kirkkomme kantaa vastuunsa, kun kansainväliset yhtiöt haluavat perustaa tänne uraanikaivoksia, joiden seuraukset olisivat tuhoisia luonnolle ja muille elinkeinoillemme?

Itä-Suomen ihana luonto antaa meille voimaa pohtia näitä ja tarttua käytännön toimiin.

Lisätietoa: Pyhän kosketus luonnossa. Johdatus kristilliseen ekoteologiaan. Toim. Pauliina Kainulainen. Kirjapaja 2007. ■

Pauliina Kainulainen
TT, pappi
Kontiolahti

Ekoteko ei johda sielujen pelastukseen?

”Oman auton käyttö työssä välttämätöntä.” Ei sitä muulloin pysähdy pohtimaan kuin silloin, kun laatii ilmoitusta uudelle työntekijälle. Seurakuntien selkärepuilla voi olla inhimillisiä vikoja ja puutteita, mutta auto-ongelmaa ei saa olla kennelläkään. Autottomuus olisi kyllä perusteltavissa eettisenä valintana ja siunaus sille löytyisi ekoteologian puolelta.

Seurakuntatyössä maalla tulee paljon kilometrejä ja pakostakin ns. turhaa ajoa. Sille ei voi mitään. Jos nämä yrittää jättää pois, on seurauksena valitusta ja tyytymättömyyttä sekä oma syyttävä mieli huonosti hoidetusta työstä. Seurakunnan tai yksittäisen seurakuntalaisen etu ajaa ympäristökuormituksen edelle mennen tullen: Sielun hätä ei ole verrannollinen hätään ympäristöstä, vaikka ekoteologiassa puhutaan koko luomakunnan pelastumisesta. Luomakunnasta viis silloin, kun kyse on työsuorituksesta!

Pientä ratin pyörittystä riittää työn sujuvuuden edesauttamiseksi, vaikka matkalaskuun asti se ei yltäisikään. Ja näitä matkoja ei ehdi kävelemään - täällähän ajetaan autolla enemmän kuin mitä kaupungissa tehdään töitä. Ekoteologia haastaisi etsimään keskitiesiä, mutta ei maaseudulla.

Auton talliin jättäminen olisi ekoteon lisäksi ajankäytön järjeistämistä. Työpaikalleni on matkaa vain 700 metriä, mutta annas olla, kun päivän aikana tuleekin eteen jotain yllättävää. Juokset sitten takaisin hakemaan auton tai käytät taksia. Auto-ongelma tulee vastaan jo ensimmäisessä mutkassa. Muutenkin ilman autoa töihin lähteminen tekee jotenkin orvon ja alastoman olon.

Kuinkahan kauan työtoverit kestäisivät? Toisille saattaisi syntyä tilanteesta jonkinasteinen läheisriippuvuus. He pyrkisivät junailemaan omat ajonsa niin, että minäkin pääsisin kimpakyydillä. Pidemmän päälle he kuitenkin alkaisivat nurista siitä, että minähän voin tällä tavoin tehdä kahdeksantuntista työpäivää...

Yleisönosastoissakaan eivät seurakuntalaiset ekotekoani kiittelisi, päinvastoin. Adresseja ja valituksia kerättäisiin eikä niissä puhuttaisi ympäristöseikoista. Piispan sihteerin aukoiisi näitä kirjeitä iltamyöhään. Minun piti ostaa ensimmäinen autoni yritettyäni tehdä papin töitä kuu-kauden päivät ilman kulkuneuvoa. Siitä on jo pitkä aika, mutta muistan sen silti hyvin. Kapitulia ei tästä tietääkseni ole informoitu.

Huomaan, että oma auto ei kiussaakaan minua niinkään sen ympä-

ristökuormittavuuden takia, vaan sen ajan käyttöön liittyvän hallitsevuuden vuoksi. Entä jos vaihtaisin auton hevoseen? Seurakuntatalon parkkipaikallekin etsittäisiin se vanha hevospuomi. Aamulla menisin talliin hevosta ruokkimaan ja valjastamaan. Kännykkä soisi, mutta minä vain vastaisin tallin hämäristä, että: ”Kahden tässä hiljaa tullaan, mutta humma ei ole papilla ainoa aarre, on minulla Raamattukin repussa.” Kiireellisemmissä tapauksissa käynti muuttuisi korkeintaan kevyeksi raviksi. Syrjäkylillä seurakuntalaiset varautuisivat siihen, että pappi jää yöksi ja keskustelumahdollisuus on turvattu iltaan asti. Lapsia kas-tettaisiin vielä saunareissullakin. Vaapaapäivieni harrastus, metsätyöt ja polttopuunteko, saisi uuden ulottuvuuden, kun moottorikelkka reen edestä vaihtuisi huomattavasti inhimillisempään ja sielunhoidolliseen kaveriin, joka osaa kuunnella pappin mutinoita. Höristelee välillä korviaan ja hörähtää vastaukseksi.

Markku Koistinen

Kirjoittaja on Enon seurakunnan kap-palainen, joka omistaa kaksi autoa ja moottorikelkan.

Ympäristödiplomi vaatii työtä ja tahtoa

”Aluksi ei suinkaan lähdetty tavoittelemaan kirkon ympäristödiplomia, vaan saattamaan toiminnot ympäristötavoitteiden mukaisiksi”

Ympäristö ja etenkin siitä huolehtiminen ovat tämän päivän polttavimpia puheenaiheita. Myös kirkon piirissä on asiaan kiinnitetty huomiota ja työtä vuonna 2001 perustetun Kirkon ympäristödiplomin saamiseksi on tehty ja tehdään sadoissa seurakunnissa. Kuopion hiippakuntaan ei toistaiseksi ole diplomeja myönnetty, mutta esimerkiksi Joensuussa ympäristötavoitteiden toteuttamiseksi tehdään kovasti töitä.

Joensuun seurakuntayhtymässä hyväksyttiin ensimmäinen ympäristöohjelma jo neljä vuotta sitten. Tuolloin luotuja keskeisiä tavoitteita ovat olleet energian kulutuksen optimoiminen, kaikkien kertyvien jätteiden lajittelu, ympäristöystävällisten tuotteiden käyttö muun muassa siivouksessa sekä reilun kaupan tuotteiden käyttö ja ympäristökasvatus seurakunnallisessa toiminnassa.

”Aluksi ei suinkaan lähdetty tavoittelemaan kirkon ympäristödiplomia, vaan saattamaan toiminnot ympäristötavoitteiden mukaisiksi”, luonnehtii ympäristötyöryhmän jäsen, Pielisensuun seurakunnan kirkkoherra **Tapani Nuutinen**.

Tyytyväisenä hän voi kuitenkin to-

detta, että työ on nyt saatettu siihen pisteeseen, jossa diplomia voidaan hakea kuluvan vuoden aikana.

Ponnistus hyvältä pohjalta

Hyvästä tavoitteesta huolimatta, voidaan rehellisesti todeta, että matka tähän pisteeseen ei Joensuussakaan ole ollut täysin suruton, vaikka valopilkkujakin matkalta löytyy.

”Ilon aiheena on ollut muun muassa se, että monet asiat ovat jo olleet hyvässä kunnossa, esimerkiksi energiankulutuksen ja keittiöjätteen keräyksen suhteen”, Nuutinen toteaa jatkaen:

”Mutta jokaisen työntekijän tietoisuuteen asia ei ole vielä päässyt, ei ainakaan käytännön tasolle, koska muun muassa biojätteen ja paperijätteen lajittelu ei vielä suju aivan niin kuin toivottaisiin. Toiminnoissa ympäristökasvatus alkaa lyödä tarpeeksi läpi, joten hyvään suuntaan ollaan sentään menossa.”

Mutta, kuten sanonta kuuluu, suurikin ympäristöteot alkavat pienistä teoista ja mitä suuret edellä sitä pienet perässä. Millaiseksi roolihamoksi kirkko sitten voisi ympäristöasioissa muodostua?

”Vastuu ympäristöstä tulisi olla

”Kyllähän tätä lajiteltavaa aina riittää - ja laatikoita niitä varten”, naurahtaa kirkkoherra Tapani Nuutinen tutkaillessaan mitä lajitteluastioita oman työpöydän ääressä on tarjolla.

Kuva Tapani Nuutinen

kirkon luomisenteologiasta lähtevää, hyvin keskeistä asiaa. Eli kirkon julistuksessa ja opetuksessa sekä päätöksenteossa koskien kaikkea toimintaa, ympäristöstä huolehtimisen tulisi olla punainen lanka. Siksi ympäristödiplomi voisi olla edesauttamassa ympäristötietouden ja vastuun lisääntymisessä. Tärkeintä on tietysti, että Luojan luoma luonto säilyisi puhtaana, jätteitä syntyisi vähemmän, kierrätystä suosittaisiin ja ihmisten tietoisuutta ympäristöasioista parannettaisiin”, Nuutinen pohtii.

Tekoja, ei sanoja

Ekoteot synnyttävät toki joitakin lisäkustannuksia, joita tulee esimer-

kiksi jätteiden lajittelun yhteydestä sekä lisääntyvästä työmäärästä, mutta saavutetaan niillä konkreettisia säästöjäkin, joista hyöty näkyy erityisesti pitkällä aikavälillä.

”Vaivion kurssikeskuksessa siirryimme maalämpöön ja ilmalämpöpumppujen käyttöä lämmityksessä on muutoinkin lisätty. Säästöä syntyy myös energiaystävällisempien lampujen käytöstä sekä huoneitilojen lämpötilojen laskusta. Kiinteistöjen ylläpidossa sähkön kulutusta onkin jo saatu vähennettyä”, listaa yhtymän kiinteistöpäällikkö **Teuvo Kukkonen** saavutettuja hyötyjä.

Seurakuntamestareiden, siivoojien sekä emäntien esimiehenä hänellä on aitiopaikka nähdä ympäristötyön todellisuus käytännötasolla.

Ja vaikka kanta hieman on taipuvainen epäilyyn, kokee Kukkonenkin asian tärkeäksi tulevaisuuden haasteeksi

”Asia on hyvä, kirkon tulee olla esimerkkinä. Sinänsä yksin ympäristödiplomi ei auta eikä edistä mitään, jokaisen on itse tykönänsä myös sisäistettävä asia ja toimittava sen mukaisesti. Mikäli me emme kykene tai halua toimia ympäristömme hyväksi, koen ympäristödiplomin jopa vahingollisena. Sanat ilman tekoja ovat hurskastelua”, hän muistuttaa. ■

Teksti ja kuva
Tiina Partanen

Kirkon ympäristödiplomi auttaa seurakuntia huolehtimaan ympäristövastuustaan

Kirkkohallituksen seurakuntien avuksi laatima ympäristöjärjestelmä, Kirkon ympäristödiplomi, on ollut käytössä kevästä 2001 alkaen. Diplomi on kirkon omaa ympäristöasioiden hallintaa varten laadittu järjestelmä, jonka käyttöönotto on seurakunnille vapaaehtoista.

Diplomi tarjoaa työkalun ympäristön ottamiseksi huomioon hautausmailta saarnastuoliin, virastosta rippikoululeirille. Se auttaa seurakuntia tekemään sen, mitä nykyisessä maailmassa tulee lakien ja säädösten mukaan tehdä ja mitä seurakunnan jäsenet kirkolta odottavat.

Diplomin vaateet on esitetty käsikirjassa, jota saa sekä kirjana suomeksi ja ruotsiksi että nettiversiona (www.evl.fi/ymparistodiplomi). Vuonna 2006 käyttöön otettuun uuteen käsikirjaan on päivitetty muuttuneet

säännökset ja määräykset. Siihen on lisätty myös tapauskertomuksia hyvistä käytännöistä eri seurakunnissa. Seurakunnista saadun palautteen perusteella on käsikirjaan tehty joitakin muutoksia.

Kaikille yhteisten minimikriteereiden lisäksi seurakunnan on kerättävä 100 pistettä tarjolla olevasta yli 500 pisteestä. Vaihtoehtojen kirjo mahdollistaa paikallisten haasteiden ottamisen huomioon.

Kirkon ympäristödiplomin vaatimukset on haluttu tehdä mahdollisimman realistisiksi ja toimiviksi. Seurakunnan työn päätarkoitus ei ole ympäristövastuu, mutta sen asianmukainen täyttäminen tukee merkittävästi muuta työtä. ”Toivon, että seurakunnat pitäisivät kunnia-asianaan kuulua diplomien hankkineisiin ja sillä tavoin ympäristövastuunsa kantaviin kirkkomme

yksikköihin”, sanoo arkkipiispa Jukka Paarma kirjan esipuheessa.

Diplomi on tällä hetkellä jo noin sadalla seurakunnalla. Eniten niitä on kertynyt Oulun hiippakuntaan. Kuopion hiippakunnassa ei toistaiseksi diploma ole vielä yhdelläkään seurakunnalla, mutta tilanne lienee muuttumassa. ■

Diplomikirjaa saa tilata Kirkkohallituksen kirjamyynnistä, puhelimiten (09)1802 315 ja (09) 1802 229 (julkaisumyynti@evl.fi).

Hinta on 10 €. Diplomista voi lukea lisää sivuilla www.evl.fi/ymparistodiplomi

Ilkka Sipiläinen
Yhteiskuntatyön sihteeri, diplomien vastuuhenkilö Kirkkohallituksessa

Työalasihteeri Ilkka Sipiläinen

Kirkko elämän puolesta puhujana

"Ilmasto-ohjelma kehottaa seurakuntia tekemään ympäristösuunnitelman ja kartoittamaan kaikki toiminnan alueet."

"Ilmastonmuutos on tämän hetken pahimpia uhkia. Kirkkojen tehtävänä on suojella elämää", sanoo ympäristökysymyksistä vastaava Kirkko- ja hallituksen työalasihteeri **Ilkka Sipiläinen**. Hän on seurannut kirkon ympäristöasioita työkseen 90-luvun alusta lähtien.

Kirkkomme on saamassa Kiitolisuus, kunnioitus kohtuus –nimellä kulkevan ilmasto-ohjelman. Kirkolliskokouksen aloitteesta laadittu ohjelma hyväksyttäneen kesäkuussa 2008.

Työryhmän sihteerinä toiminut Sipiläinen sanookin, että ilmapiiri ympäristökysymyksiin on muuttunut. Vaikka kirkko on aikaisemmin pitänyt esillä näitä kysymyksiä, ihmiset ovat nyt alkaneet tiedostaa ilmastonmuutoksen todellisuuden.

Ilmasto-ohjelmaan liittyy laaja teologinen perustelu, jossa luontoa ja luomakuntaa ei nähdä vain ensimmäiseen uskonkappaleeseen liittyvänä asiana. Kokonaisvaltaisuus ja kolminaisuus on tärkeää. Ilmaston-

muutokseen liittyvien haasteiden edessä on palattava kristillisen tradition kokonaisvaltaisiin lähtökohtiin.

Uskottavuus teoissa

Ympäristökysymykset olivat Suomessakin vahvasti esillä 1980-luvulla, mutta laman seurauksena ne jäivät syrjään. Kirkko suuntasi työtään kotimaan ihmisten hätään. Ympäristöasioihin havahduttiin uudelleen 1990-luvun lopussa. Silloin alettiin kehittää kirkon ympäristödiplomia, jonka on saanut jo lähes 100 seurakuntaa. Kiinnostus diplomiin on ollut Kuopion hiippakunnan alueella vähäistä.

Ilkka Sipiläinen painottaa, että seurakunnat voivat puhua ympäristökysymyksistä vain, jos ne itse toimivat esimerkillisesti. Jos seurakunnilla ei riitä voimia ympäristödiplomiin, vaikeaa on puhua ekologisten valintojen tärkeydestä. Seurakunnan ei kannata jäädä miettimään,

olisiko olemassa jokin muu ratkaisu kuin ympäristödiplomi, sillä pyörää ei kannata keksiä uudelleen.

Arvoperustasta liikkeelle

Kirkon ilmasto-ohjelma puhuu paljon kirkon profeetallisesta tehtävästä. "Kirkon tehtävänä on puhua elämän puolesta. Olemme tilanteessa, jossa maailmassa valtaa pitävien ihmisten elämäntapa uhkaa koko luomakuntaa. Kirkolla on selvä arvoperusta, johon se voi vedota. Elämän tarkoitus on jotain muuta kuin mammona", muistuttaa Sipiläinen.

Ilmasto-ohjelma kehottaa seurakuntia tekemään ympäristösuunnitelman ja kartoittamaan kaikki toiminnan alueet. Ympäristöasiat tulisi nähdä osana seurakunnan kehittämistyötä ja sitä seuraavaa tavoitteiden asettamista. Seurakuntien keskeiset ympäristöhaasteet liittyvät energiankulutukseen, jätteiden lajitteluun, ruokaan ja liikkumiseen.

Seurakunnalla toiminnan tulee

olla ympäristöasioissa kaksisuuntaista. Sipiläinen painottaa yhtäältä seurakunnan tehtävää esikuvallisena toimijana, jonka omat tontit on kohtuullisessa kunnossa. Yhtä tärkeää, jos ei tärkeämpääkin, on kuitenkin tuoda ihmisille toivoa ja muutosvoimaa, vahvoja kuvia, jotka haastavat katsomaan omaa elämää. Ja samalla auttaa ihmisiä ymmärtämään, miten suurta Jumalan lahjaa luonto on ihmisille ja muille luoduille.

Yksilölliset valinnat

Ympäristöteot ovat aina yksilöllisiä. Sipiläinen kehottaa miettimään, mikä on juuri sinulle ekologinen liikumisvaihtoehto. Keskikaupungilla on mahdollista elää ilman autoa, mikäli ei ole lapsia tai muuta pakottavaa syytä. Mutta Suomi ei ole kaikkialla samanlainen. Turhaa ajoa voi silti vähentää kaikkialla.

Ekotekoja on vielä helppo luetella, mutta kohtuullinen elämäntapa on jo vaikeampi keskustelun aihe. ”Kohtuullisuus on yritystä tulla toimeen rikkauten ja köyhyyden välillä. Autoa tai venettä hankittaessa on hyvä miettiä, mikä on kohtuullista ja mikä kohtuutonta. Suomessa puunjalostusteollisuudessa on etsitty niin suurta tuottoa pääomalle, että kannattavia tehtaita on suljettu. Tässä on ylitetty kohtuullisuuden rajan”, sanoo Sipiläinen. ■

Aulikki Mäkinen

Suosituksia pähkinänkuoressa

Seurakunnille suositellaan

■ ryhtymistä viivyttämättä toimiin ilmastomuutoksen hillitsemiseksi

■ energiakatselmuksen suorittamista sekä kirkon ympäristöjärjestelmän, ympäristödiplomin, käytönottoa.

■ siirtymistä kokonaan uusiutuvan energian käyttäjiksi tai ainakin lisäämään merkittävästi sen osuutta osuutena

■ kaikki toiminnot kattavan liikenne- ja kuljetuspalveluksen tekemistä sekä matkustussääntöjen päivittämistä siten, että siinä suositaan julkisten kulkuneuvojen käyttöä

■ hankintaohjeiden päivittämistä siten, että ilmastomuutoksen hillitseminen ja ympäristövaikutusten huomioon ottaminen on yhtenä kriteerinä mukana kaikessa hankintatoimessa.

■ kaikkien toimintojen kehittämistä niin, että ne ovat esimerkkinä seurakuntalaisille ja ympäröivälle yhteiskunnalle.

■ Seurakunnan ympäristökasvatuksen ja jumalanpalveluselämän tulee tukea seurakuntalaisten sitoutumista ekologiseen elämäntapaan.

Lähde: Suomen ev.-lut. kirkon ilmasto-ohjelma

Entä sinä itse?

- Kulje kimpakyydein
- Pyöräile ja kävele aina kun voit
- Hanki pienipäästöinen auto
- Aja taloudellisesti
- Vaihda energiansäästölamppuihin
- Sammuta virta käyttämättömistä sähkölaitteista
- Lajittele ja kierrätä
- Suosi lähiruokaa ja luomua
- Syö enemmän kasviksia
- Nauti luonnosta

Lisävinkkejä osoitteesta: www.martat.fi/neuvonta/ymparisto/ilmasta_iloa

Kristuksen kirkko on avoin

Lähetyksestä ja maahanmuuttajatyöstä kapitulissa vastaavalla **Jukka Koistisella** on haasteellinen tehtävä. Palkan maksajana on Suomen Lähetysseura, mutta tehtävään kuuluu huolehtia lähetystyön esillä pitämisestä lähetysjärjestöstä riippumatta. ”Se ei voi olla vaikuttamatta puolin ja toisin, joskin yhteistyö Kuopion hiippakunnassa on ollut hyvää”, kertoo Jukka Koistinen.

Kirkon useimmat viralliset lähetysjärjestöt ovat syntyneet herätysliikkeiden myötä. Teologisia ja painotuksellisia eroja siis löytyy. ”Vaikka ruohonjuuritasolla toimiessa kirkon kiistakysymykset eivät täällä järjestöyhteistyössä näy, eivät ne silti voi olla kokonaan vaikuttamatta”, miettii Koistinen.

Suomen kirkossa on puhuttu jo pitkään siitä, eikö seitsemää kirkon virallista lähetysjärjestöä voisi yhdistää. Suomen Lähetysseuran tavoitteena on, että kirkolla olisi yksi yhteinen toimielin. Sillä tulisi olla operatiivista valtaa yli järjestörajojen.

Koistinen painottaakin, että yhteisen toimielimen suurena vahvuutena olisi mahdollisuus käydä neuvotteluja yhteistyökirkkojen kanssa Suomen kirkkona. Nyt tätä mahdollisuutta ei ole, vaan jokainen järjestö neuvottelee työstään omissa nimissään.

Jukka Koistisen haaveena on, että jonain päivänä lähetysten hiippakuntasihteerin virka ei olisi enää lähetysjärjestön ylläpitämä, vaan kokonaiskirkon virka. Onhan lähetyskin koko kirkon asia.

”Lähi-Idässä tehtävässä Suomen Lähetysseuran työssä painottuvat rauhan ja oikeudenmukaisuuden kysymykset”, sanoo siellä pitkään työssä ollut Jukka Koistinen. Vierellä Jordanian luterilaisen kirkon piispa Munib Younan.

Paikallisuuden etu

Suomen Lähetysseuran työn ehkä suurin viime vuosien muutos on ollut siirtyminen kenttä- ja maakohtaisesta lähetystyön hahmottamisesta ohjelmakohtaiseen työskentelyyn. Ulkomainen työ on jaettu viiteen ohjelmaan. Niitä ovat julistus ja seurakuntatyö, yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja diakonia, kirkon omaehtoisuuden kehittäminen, rauha ja sovinto sekä aids-ohjelma.

Koistinen muistuttaa, etteivät ohjelmat ole volyymiltaan yhteismitallisia, vaan niitä toteutetaan eri puolilla maailmaa eri tavoin. Joissain maissa voi olla käytössä vain yksi ohjel-

makohta, jossain muualla useampi.

”Tällä hetkellä aids-ohjelma on selkeästi esillä eteläisessä Afrikassa. Näin ei aikaisemmin ollut. Lähi-Idässä ja Latinalaisessa Amerikassa taas rauhan ja oikeudenmukaisuuden teemat ovat tärkeitä”, selventää Koistinen.

Kirkon yhteisen strategiankin linjaama yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus on kasvava osa Suomen Lähetysseuran työtä. Sillä pyritään vaikuttamaan köyhyyden perussyihin ja syiden tunnistamiseen. Lähetysten vahvuutena ovat paikallistuntemus ja ruohonjuuritaso, jossa yritetään vaikuttaa suoraan ihmisten elämään.

"Yhteistyön täytyy nousta aina paikallisen kirkon tilanteesta, ympäristöstä ja toiveista käsin."

Ruohonjuuritaso ei kuitenkaan yksin riitä. Oikeudenmukaisuus voi toteutua vain vaikuttamalla myös vallan rakenteisiin. "Niihin lähetystyö voi vaikuttaa vain paikallisen kirkon toiminnan kautta", muistuttaa Koistinen.

Nöyrä yhteistyö

Lähetystyössä painotetaan eniten yhteistyötä paikallisten kirkkojen kanssa. Ensisijainen taho on paikallinen luterilainen kirkko. "Yhteistyökirkko-ajattelu lähtee siitä, että paikallinen kirkko on tasavertainen kumppani, vaikka se olisi pienikin", sanoo Jukka Koistinen.

Yhteistyön täytyy nousta aina paikallisen kirkon tilanteesta, ym-

päristöstä ja toiveista käsin. Aina se ei ole helppoa. Koistinen toteaa, että lähetysjärjestöltä vaaditaan paljon nöyryyttä toimia niin, että paikallinen kirkko voi määrittellä, mitä apua se tarvitsee. He ovat asiantuntijoita omassa ympäristössään.

Uskon äidinkieli

Hiippakunnan lähetyssehteerin toimialaan kuuluu myös maahanmuuttajatyö. Suomessa asuvien ulkomaalaisten määrä on yhä enemmän kasvussa. Jukka Koistinen katsoo, että kirkon tulisi hyödyntää lähetysjärjestöjen yhteyksiä yhteistyökirkkoihin. Näiden lähettämät työntekijät voisivat työskennellä omien kansalaistensa parissa myös meidän kir-

kossamme.

Samalla on muistettava, että Kristuksen kirkko on avoin kirkko, jonne jokainen voi tulla. Se ei saisi olla niin kansallinen, että se rajaa muualta tulleita. Tätä ei ole kuitenkaan aina helppo toteuttaa. "Uskon kokemus on aina henkilökohtainen ja kulttuurinen. Ja uskon äidinkielellä on oma kieli", muistuttaa Koistinen.

Haasteellista onkin se, kuinka yhdistää toimintaa niin, että eri kulttuurista tulevat voivat löytää yhteisen seurakunnan ja sen toiminnan. "Ainakin yksi askel voisi olla simultaanitulkkaus siellä, missä ulkomaalaisia on", pohtii Jukka Koistinen. ■

Aulikki Mäkinen

Kiitollisuus, kunnioitus ja kohtuus

Kuva Hannu Keränen

Kirkon ympäristöpäivät 2008

Tampereella 12. –13.8.2008 Näsin Salissa, Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26

Järjestäjinä: Kirkkohallitus ja Tampereen evankelis-luterilaiset seurakunnat
Teemoina: Teologia, ilmasto ja ympäristökasvatus

Tiistai 12.8.2008

- 9.30 Kahvi ja saapuminen
10.00 Ympäristöpäivien avaus
Tampereen piispa
Matti Repo
10.40 Ilmastonmuutos ja ekoteologia
TT Pauliina Kainulainen ja professori Antti Raunio
12.30 Lounas
13.30 Miltä ilmastonmuutos näyttää? Viestinnän erityisasiantuntija Pauli Välimäki, Tampereen kaupunki
17.00 Tauko

- 18.00 Tampereen kaupungin vastaanotto Raatihuoneella
20.00 Juhlapäivällinen ravintolassa

Keskiviikko 13.8.2008

- 9.00 Aamuhartaus
9.15 Ympäristökasvatus seurakunnan haasteena
12.00 Lounas
13.00 Retket: tutustuminen käytännön työhön Tampereella:
■ Kalevankankaan hautausmaa ja siellä tehty ympäristötyö (Vetäjänä hautaus-toimen päällikkö Jyrki Lehtonen)
■ Ympäristötietokeskus Moreenia ja kuluttajan ympäristövalinnat -näyttely sekä Ekotallaja-laskuri (Vetäjänä Ilkka Kalmanlehto)

- Tampereen Sähkölaitoksen Naistenlahden voimala ja miten Tampere vastaa ilmastonmuutoksen haasteeseen (Vetäjinä toimittaja Pauli Välimäki ja sähkölaitoksen johtaja Veli-Pekka Nurmi)

16.00 Päätös

Ilmoittautuminen: Tampereen srk-yhtymän yhteiskuntatyön toimistoon 1.8.08 mennessä:
paivi.kajander@tampere-evlsrk.fi

Lisätietoja: www.evl.fi/kkh/to/kdy/Kirkon_ymparistopaivat_2008.html

JOHTAVIEN DIAKONIAVIRANHALTIJOIDEN NEUVOTTELU

tiistaina 26.8.2008 klo 11–15
tuomiokapitulissa

KAJAANIN PP:n PÄIVYSTÄJIEN VIERAILU

tiistaina 26.8.2007 klo 17.00
tuomiokapitulissa

DIAKONIAN ROVASTIKUNNALLISTEN YHTEYSHENKILÖIDEN TAPAAMINEN

tiistaina 2.9.2008 tuomiokapitulin
tiloissa klo 11–15.

KANSAINVÄLISEN DIAKONIAN PÄIVÄ - TOIVON TORSTAI

Neuvottelupäivään torstaina 18.9.2008 Sonkajärven seurakunnassa kutsutaan seurakunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä, KUA:n yhteyshenkilöitä, yhteisvastuukeräyjiä ja kaikkia kansainvälisestä diakoniasta kiinnostuneita.

Päivän kuluessa saadaan tietoa ja esimerkkejä kansainvälisen diakonian perusteista ja Kirkon Ulkomaanavun avustustoiminnasta sekä käytännön vinkkejä siitä, miten seurakunnissa voitaisiin toteuttaa kansainvälisen työn kehittämiseen liittyviä ajankohdaisia teemoja.

Ilmoittautuminen Kirkon Ulkomaanapuun viikkoa ennen koulutuspäivää, p. (09) 1802427, karita.lindenlemmetti@evl.fi Koulutuspäivä on maksuton.

HIIPPAKUNNALLINEN TYÖNOHJAAJIEN NEUVOTTELU PÄIVÄ

tiistaina 16.9.2008 Kaprakan Kuntoutuspalvelukeskuksessa Liperissä. Neuvottelupäivään kutsutaan kaikkia Kuopion hiippakunnan työntekijäjä. Kouluttajana toimii TT Paavo Kettunen Joensuun yliopistosta. Neuvottelupäivä on maksuton. **Ilmoittautuminen** 5.9.2008 mennessä tuomiokapitulin vahtimestarille.

SAIRAALATEOLOGIEN JA KEHITYSVAMMAISTYÖN TEOLOGIEN NEUVOTTELU PÄIVÄ

torstaina 2.10.2008 klo 10–15
tuomiokapitulissa

VANKILAJOHTAJIEN, VANKILAPAPPIEN JA DIAKONIEN NEUVOTTELU PÄIVÄ

tiistaina 7.10.2008 tuomiokapitulis-
sa klo 9.30–15.00

VÄKIVALLASTA SOVINTOON - NEUVOTTELU PÄIVÄ

Valtakunnallinen Väkivallasta sovintoon - Arjen rauha - neuvottelupäivä järjestetään hotelli Iso Valkeisen tiloissa Kuopiossa, torstaina 23.10.2008 klo 9.00–15.30. Neuvottelupäivään ovat tervetulleita kaikki seurakuntien työntekijät, sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijät, opettajat ja järjestöjen työntekijät. Päivän kuluessa paneudutaan venäjänkielisen vähemmistön asemaan Itä-Suomessa sekä verkostoyhteistyön kehittämiseen.

Osanottomaksu 30 €, sisältää lounaan ja kaksi kahvia.

Ilmoittautuminen tuomiokapitulin vahtimestarille viimeistään 10.10.2008 mennessä, p. (017) 288 8400, osmo.karppinen@evl.fi.

VUODEN 2009 YHTEISVASTUUKERÄYKSEEN VALMENTAUTUMINEN

Hiippakunnalliseen Yhteisvastuukeräyksen starttipäivään odotetaan seurakunnasta Vastuuryhmää, johon voi kuulua kirkkoherra, diakoniaviranhaltija ja nuorisotyöntekijä sekä vastaava teologi, vapaaehtoinen keräyspäällikkö ja luottamushenkilö. Mukaan voi lähteä myös muita Yhteisvastuukeräykseen osallistuvia seurakunnan työntekijöitä.

Alueellisten päivien ajankohdat ja paikat ovat seuraavat:

10.11.2008 Paltamon opisto, Kajaa-
nin ja Nurmeksen rovastikunnat

11.11.2008 Siilinjärven seurakunta,
Iisalmen, Siilinjärven ja Nilsiä-
n rovastikunnat

12.11.2008 Suonenjoen seurakunta,
tuomiorovastikunta ja Pieksämäen
rovastikunta

13.11.2008 Liperin seurakunta, Joen-
suun ja Leppävirran rovastikunnat

Tule mukaan kehittämään seurakun-
tasi Yhteisvastuukeräystä sekä saa-
maan tietoa vuoden 2009 Yhteisvas-
tuukeräyksen keräyskohteista!

Ilmoittautuminen tuomiokapitulin
vahtimestarille, p. (017) 288 8400,
osmo.karppinen@evl.fi
viimeistään 27.10.2008.
Koulutuspäivä on maksuton.

SEMINAARIT

NAISENA KIRKON TYÖSSÄ -SEMINAARI

järjestetään Runnin kylpylässä
Iisalmissa 9.–11.9.2008

LAPSET PUHEEKSI - SEMINAARI

järjestetään Aholansaaressa
29.–30.10.2008

KUNTOUTUSKURSSIN JÄRJESTÄMINEN PAIKALLISESTI - SEMINAARI

järjestetään Metsäpirtin kurssikes-
kuksessa 19.–20.11.2008

Lisätietoja seminaareista löydät
hiippakunnan kotisivuilta tai Capi-
tol 3/2007. Voit tiedustella semi-
naareista myös hiippakuntasihtee-
ri Sirpa Juolalta, p. (017) 288 8409,
040 591 0236.

KANTTOREIDEN TYÖNOHJAUSRYHMÄ

Oletko kiinnostunut työnohjauksesta
ryhmässä? Uusi kanttoreiden työnoh-
jausryhmä aloittaa torstaina 18.9.2008
klo 13–15 paikkana Kuopion tuomio-
kapituli. Seuraavat kokoontumiset
sovitaan ryhmän kanssa yhdessä
ensimmäisessä kokoontumisessa.
Ohjaajana toimii hiippakuntakant-
tori Seppo Kirkinen. Ryhmään mah-
tuu 4–6 kanttoria ilmoittautumisjär-
jestyksessä.

Ilmoittautumiset ja tiedustelut: Sep-
po Kirkinen, p. 040 773 7997
tai sähköpostitse
seppo.kirkinen@evl.fi.

RIPPIKOULUSAUNAT 2008

Teemana: Leikki ja vapaa-aika
Rippikoulusaunat on tarkoitettu kai-
kille rippikoulutyötä tekeville, myös
kanttoreille ja diakonian viranhal-
tijoille.

- 24.8. Joensuun seurakunta-
yhtymä, Rantakylä
- 25.8. Joensuun rovastikunta,
Rääkkylä
- 7.10. Iisalmen rovastikunta,
Lapinlahti
- 8.10. Nurmeksen rovastikunta
(huom! muuttunut
ajankohta)
- 29.–30.10. Leppävirran ja
Pieksämäen
rovastikunnat, Valamo

Rippikoulusaunojen kutsut saapu-
vat rovastikunnan yhdyshenkilöltä
tai isäntäseurakunnalta. Tarkkaile
postiasi ja osallistu – pysyt kehityk-
sessä mukana!

TUUNAANKO TURHAAN?

Hiippakunnan nuorisotyön neuvot-
telupäivät ("vuosiaihe-seminaari")
pidetään 30.9.–2.10.2008 Kunnan
paikassa Siilinjärvellä. Tarjolla tie-
toa ja prosessointia omasta minästä,
muutoksista ja työn monimutkaisuus-
desta, uusia ideoita ja piispan raa-
mattutunti. Kutsukirje postitetaan
seurakuntiin kesän alussa. Tarkkai-
le postiasi!

KOHTI LEIKKIVÄÄ KIRKKOJA

Kuopion hiippakunnan lapsi- ja perhetyön juhla ja koulutuspäivät 10.–11.10.2008 Kuopio, Pyhän Johanneksen kirkko

Perjantaina 10.10. on suunnattu erityisesti seurakuntien lapsityötä tekeville papeille, lapsityön ja varhaisnuorisotyön ohjaajille, pyhäkoulusihteereille sekä lastenohjaajille. Lauantaina 11.10. edellisten lisäksi seurakuntien vapaaehtoistyöntekijät (pyhäkoulunopettajat, kerhonohjaajat jne.)

Päivien aikana luomme pohjaa tulevaisuuden seurakunnalle lasta ja pyhää kunnioittavana yhteisönä. Lisätietoja hiippakunnan nettisivuilta. Järjestäjät: Kuopion hiippakunta ja SLK

LAULAA ENKELIEN KANSSA – MUSIKAALI

10.10. klo 19.30 Alavan kirkko, Kuopio

Musikaali lapsi- ja pyhäkoulutyön vaiheista ja tulevaisuudesta on samalla juhla kaikille, jotka ovat tehneet tai tekevät tätä työtä. Musikaali on osa Kohti leikkivää kirkkoa –päiviä, mutta se on kaikille avoin ja suunnattu myös koko perheelle. Tervetuloa! (Huomaa: paikka eri kuin päivien muulla ohjelmalla.)

Yhteyshenkilö: Juha Antikainen

SEPPO-PÄIVÄ PARTIOVASTAAVILLE

9.9. klo 9.30–15 Kuopio, Konttilan tila Puijon mäen päällä komeissa maise-

missa (Antikkalantien päässä)

Seurakuntien partiovastaavien hiippakunnallinen tapaaminen ja neuvottelu, aiheina partion uudet ohjelmat, yhteistyö ja partion uskontokasvatus.

Hiippakunta tarjoaa päivän ruokineen.

Ilmoittautuminen 1.8. mennessä tuomiokapituliin osmo.karppinen@evl.fi tai (017) 2888 400.

Yhteyshenkilö: Juha Antikainen

AIKA PUHUA - AIKA VAIETA UUDEN LASTENSUOJELULAIN KOULUTUSPÄIVÄ

23.9.2008 klo 10–15, Joensuu, Rantakylän kirkko, Rantakylänkatu 2

Vaitiolo-velvollisuus, ilmoitusvelvollisuus ja uusi lastensuojelulaki, mikä muuttuu? Tervetuloa perehtymään uuden lain sisältöön ja käytäntöön. Meitä perehdyttävät Seppo Häkkinen Kirkkohallituksesta, lakimiesasessori Tuija Alatalo Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulista ja Irene Nummela Kirkon diakoniasta ja yhteiskuntatyöstä.

Toivomme, että samasta seurakunnasta tulisi useamman työalan edustajia mukaan.

Ilmoittautuminen 5.9.2008 mennessä tuomiokapituliin.

Lähetysjärjestöjen kesäjuhlia 2008

Minkä tähden

Valtakunnalliset lähetysjuhlat 13.–15.6. Oulu
Suomen Lähetysseura:
www.mission.fi

Voittajan puolella

Kylväjän kesäpäivät 6.–8.6. Helsinki
Evankelis-luterilainen Lähetysyhdistys Kylväjä: www.flom.fi

Sanasi annoit meille

Radiolähetystyön valtakunnalliset kesäpäivät 27.–29.6. Iisalmi
Radiolähetysjärjestö
Sanansaattajat ry: www.sansa.fi

Lahjaksi olette saaneet

Valtakunnallinen Evankeliumijuhla 27.–29.6. Kankaanpää
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys: www.sley.fi

Suuntana risti

Kansanlähetyspäivät 4.–6.7. Kajaani
Suomen evankelisluterilainen Kansanlähetys: www.sekl.fi

Globalisaatio ja länsimaisen teologian hegemonia

Missiologinen symposium 13.6.2008 klo 9–16 Oulun Rauhanyhdistys, Professorintie 7, Oulu

Tarkempi ohjelma www.mission.fi/lahetysjuhlat/ohjelma/symposiumi/

Ilmoittautumiset 30.5. mennessä mieluiten sähköpostitse helsinki.sls@mission.fi, puhelimitse (09) 1297 407

Osallistumismaksu 38 €

Järjestäjinä Oulun ev.lut.seurakuntayhtymä, Oulun hiippakunta ja Suomen Lähetysseura

Hiekanjyviä ja siemenviljaa

Nuorten ja nuorten aikuisten lähetysleiri 15.–17.8.2008, Aholansaari Nilsiä

Sisältö: Tuntoja ja tietoa lähetyksestä ja kansainvälisestä diakoniasesta. Oman paikan kuulostelua kirkon kansainvälisessä työssä niin kotiin kuin ulkomailla. Tuoreita vinkkejä ja mielekästä tekemistä. Työpajoina mm. tuunaustyöpaja, tanssityöpaja, ilmastonmuutoskanava ym. Paljon toimintaideoita myös kotiin vietäväksi. Mukana kansainvälisiä vieraita ja kotimaisia konkari lähettejä. Yhdesäoloa ja rakentumista sanan äärellä, mm. raamattutunteja, iltaseurat ja sunnuntain messu.

Lauantai-illan konsertin tähtenä Jukka Leppilampi.

Kohderyhmä: Seurakuntien nuorisotyössä mukana olevat työntekijät ja seurakuntalaiset perheineen (lapsille järjestetään omaa ohjelmaa)

Kustannukset: Kurssimaksu 10 €, majoitus ja ruokailut majoitustavasta riippuen n. 80–140 €/hlö, lapset 4–14v. puoleen hintaan

Ilmoittautuminen: 31.5.2008 mennessä Kuopion hiippakunnan lähetystoimistoon, Pia Sahi Sousa p. (017) 288 8413, 040 4514 135 tai kuopio.sls@mission.fi

Järjestäjä: Kuopion hiippakunta, Suomen Lähetysseura, KUA, HY, Nilsiä seurakunta

Yhteyshenkilöt: Katinka Käyhkö, Jukka Koistinen

Hiippakunnan lähetysseminaari

Liikkeelle hiljaisuudesta

Aika ja paikka: 26.–27.9.2008, Valamon luostari, Heinävesi

Ohjelmaa perjantaina 26.9.

- 16.00 Seminaarin avaus
- 17.00 Päivällinen
- 18.00 Liikkeelle hiljaisuudesta Professori Heikki Kotila, Helsingin yliopisto
- 19.45 Hiljaisuuden musiikkia Heinäveden laulu, johtajana kanttori Pertti Tahkola
- 20.30 Illan hetkipalvelu
- 21.00 Iltapala ja saunat

Ohjelmaa lauantaina 27.9.

- 8.45 Aamuhartaus
- 9.00 Lähetys ja mediat Ulkomaisen työn johtaja Timo Reuhkala, Sansa
- 10.45 Ortodoksikirkon lähetystyö Igumenia Marina, Lintulan luostari
- 12.00 Lounas
- 13.30 Ideatori
- 14.30 Kahvit

15.00 Päätösmessu Valamon luostarin pääkirkossa Heinäveden seurakunta, kirkkoherra Kari Iivarinen

Kohderyhmä: Seurakuntien lähetyssihteerit ja teologit, luottamushenkilöt sekä vapaaehtoiset lähetystyön vastuuhenkilöt. Mukaan kutsutaan lisäksi kirkon kansainvälisestä vastuusta kiinnostuneet muut seurakuntien työntekijät.

Kustannukset: Kurssimaksu 10 €, **Majoitukset ja ruokailu:** Hotellimajoituksessa 92 €, vierasmajassa 67 €, ilman majoitusta 42 €

Ilmoittautuminen: 12.9.2008 mennessä hiippakunnan lähetystoimistoon, Pia Sahi Sousa p. (017) 288 8413 tai kuopio.sls@mission.fi

Järjestäjä: Kuopion hiippakunta
Yhteyshenkilö: Jukka Koistinen

Lähetystyön juhluvuosi 2009

Vuonna 2009 tulee kuluneeksi 150 vuotta Suomen Lähetysseuran perustamisesta. Tuleva juhluvuosi on sekä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyön että Lähetysseuran juhluvuosi.

Juhluvuoden avausseminaari on 10.11.2008 Lähetyskirkossa Helsingissä ja Juhlamessu Helsingin

“Lapsi on osallinen” kirkon varhaiskasvatuksen kehittämisen asiakirja julkaistiin 3.3.2008

tuomiokirkossa 18.1.2009. Lähetysjuhlat pidetään Tampereella 5.–7.6.2009.

Lähetyksen juhluvuotta vietetään niin valtakunnallisesti kuin hiippakunta- ja seurakuntatasolla.

Kuopion hiippakunta täyttää ensi vuonna myös 70 vuotta ja tuota juhluvuotta vietetään eri yhteyksissä lähetyksen merkeissä.

Kuopion hiippakunnan juhluvuoden päätapahtumat ovat 5.–6.9.2009 Kuopiossa.

Torilla tapahtuu lauantaina 5.9. klo 11.00–14.00. Esiintymislavalla musiikkia, tanssia, laulua ja puheita. Torikojuissa myytävää ja syötävää sekä tietoa kirkon ja seurakuntien lähetyksestä.

Pääjuhlaa vietetään Kuopion musiikkikeskuksessa klo 16.00. Nuorten konsertti klo 18.00 samassa paikassa sekä samanaikaisesti Kuopion tuomiokirkossa klassisen musiikin konsertti. Lauantai-ilta päättyy tuomiokirkossa klo 20.00 vietettävään iltamessuun.

Sunnuntaina klo 10.00 juhlamessu Kuopion tuomiokirkossa, jonka jälkeen kirkkokahvit kirkonmäellä.

LAPSI **OSALLINEN**
Kirkon varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma

Kirkkohallituksen julkaisema Kirkon varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma ja kehittämisen asiakirja eli Vake-asiakirja kokoaa ja linjaa kirkon varhaiskasvatuksen kokonaisuutta ja kartoittaa työn sisältöihin liittyvää kehittämistä.

Ydinkysymyksiä ovat mm. miten seurakunnissa toteutetaan kasveopetusta, miten kohdataan lapsen hengellisyys, vastataan lasten ja perheiden tarpeisiin ja löydetään uudenlaisia ratkaisuja lasten ja perheiden mahdollisuuksiin kohdata Jumala.

Haasteeksi ja tavoitteeksi asetetaan, että seurakunnassa keskustellaan varhaiskasvatuksen toimijoiden kesken sekä muiden työntekijäryhmien, luottamushenkilöiden ja perheiden kanssa seurakunnan varhaiskasvatuksen nykytilasta, haasteista ja kehittämistarpeista. Tämän arvioinnin ja analysoinnin pohjalta toteutetaan, muokataan tai uudistetaan seurakunnan varhaiskasvatusta sekä lasten ja perheiden parissa laajemmin tapahtuvaa toimintaa löydettyjen tarpeiden mukaisesti.

Kirkon varhaiskasvatuksen kehittämisen suunnitelma ja asiakirja (Vake) lähetetään kevään aikana kaikkiin seurakuntiin tutustumista varten. Vake-materiaalia voi tilata Kirkkohallituksen julkaisumyynnistä. Se löytyy myös internetistä osoitteesta www.evl.fi/varhaiskasvatus.

Raija Ojell
vs. työalasihteeri
Kirkkohallitus

VUODEN 2009 KOULUTUSTIEDOT VERKKOON

Yksi etu kirkon työntekijöille on runsas koulutustarjonta, jonka kustannuksista vastaa suurelta osin työnantaja. Kirkon koulutustarjonta kokonaisuutena on esitelty perinteisesti pienessä kirjassa nimeltä Kirkon henkilöstökoulutus. Tästä seurakuntiin jaetusta oppaasta työnantaja ja työntekijät ovat voineet katsoa, mitä koulutusta kirkossa on tarjolla valtakunnanlaajuisesti. Hiippakuntien koulutustarjonnasta suurin osa on myös sisällytynyt oppaaseen, samoin kristillisten opistojen ja järjestöjen tarjoama koulutus. Koulutusopas on ilmestynyt kesällä hyvissä ajoin ennen kuin seurakunnissa laaditaan koulutussuunnitelmaa.

Vuoden 2009 koulutuksesta ei enää ilmoiteta kirjallisessa henkilöstökoulutusoppaassa vaan ainoastaan verkossa. Elokuussa Kirkon koulutuskeskuksen ja hiippakuntien sivuilta pitäisi löytyä kaikkien kirkon alan koulutusta tarjoavien tahojen koulutustarjonta vuodelle 2009. Kuopion hiippakunnan järjestämä koulutus löytyy myös erillisenä omilta [www-sivuillamme](http://www.sivuillamme) ja tullaan julkaisemaan myös paperisessa muodossa seuraavan Capitol-lehden liitteenä. Kirkon Koulutuskeskus informoi vielä suoraan seurakuntia verkossa julkaistavan henkilöstökoulutusoppaan käyttämisestä. Koulutukseen ilmoittautuminen säilyy vielä toistaiseksi ennallaan eli se tapahtuu pääasiassa seurakunnan koulutussuunnitelman kautta, joka on lähetettävä 14.11. mennessä tuomiokapituliin. ■

KUOPION HIIPPAKUNNAN TUOMIOKAPITULI

Katuosoite
Postiosoite

Kuninkaankatu 22 A
PL 42, 70101 Kuopio

(017) 288 8400
0400 671 401

Vahtimestari
Osmo Karppinen

288 8402

Notaari Teuvo Manninen

288 8403

Lakimiesasessori Tuija Alatalo

288 8404

Piispan sihteeri Kaija Pyykönen

288 8405

Toimistos sihteeri Marjaana Hartikainen

288 8406
040 544 0554

Hiippakuntadekaani
Sakari Häkkinen

288 8407
040 591 0235

Hiippakuntasihteeri
Aulikki Mäkinen

288 8408
040 544 0558

Hiippakuntasihteeri
Juha Antikainen

288 8409
040 591 0236

Hiippakuntasihteeri
Sirpa Juola

288 8410
040 773 7997

Hiippakuntakanttori
Seppo Kirkinen

288 8413
040 451 4135

Vs. lähetystoimiston hoitaja
Pia Sahi-Sousa

288 8412
050 585 7852

Lähetyssihteeri
Jukka Koistinen

288 8414

Piispa Wille Riekkinen

288 8416
040 836 3416

Ma.hiippakuntasihteeri
Marjo-Riitta Antikainen

Faksi
Sähköposti
www-sivut
Virka-aika

(017) 288 8420
etunimi.sukunimi@evl.fi
www.kuopionhiippakunta.fi
8.15–16.00

Seuraava Capitol ilmestyy syyskuussa 2008

Ilosanomien tuojien ihanat askelet!

”Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi”. Apostolinen siunaus. Ei mikä tahansa toivotus, eikä miltä tahansa porukalta lausuttu. Sanojen perinteet ovat pitkät ja laaja on se seurakunta, joka on kättenpäällepanemisin saatellut aina uusia sukupolvia tähän kristittyjen kirjajaan joukkoon.

Ensimmäisen kerran apostolinen siunaus annetaan lapselle jo kasteessa. Kasteen jälkeen alkaa arki, jossa kirkon yhteinen apostolinen siunaus näkyy vanhempien kasvatusvastuussa iltarukouksineen ja kristillisine tapoineen – jos näkyy. Vaikka tämä voi tuntuakin liian suurelta odotukselta, niin luulenpa, että aika paljon huokaillaan lasten puolesta ja yhdessä heidän kanssaan Jumalan puoleen.

Lapsuusvuosien jäädessä taakse, tulevat nuoren ihmisen kysymykset ja elämän arvojen tarkistamiset. Enää ei riitä, että äidit, isät, mummut ja ukit ovat uskoneet nuoren puolesta. Nyt alttarin ääreen mennäänkin omin jaloin, ei enää kannettuna. Usko on tunnustettu minä-sanaa horjuvasti tai rohkeasti käyttäen. Polvistuminen apostolisen siunauksen vastaanottamiseen ihan tuntuu. Kädet laskeutuvat pään päälle ja se sama kummikin kuin silloin 15 vuotta sitten on päässyt mukaan. Pala nousee kurkkuun ja on juhlava olo. Apostolinen siunaus ei ota kantaa uskon vahvuuteen tai varmuuteen, se vain annetaan. Kirkon usko lahjoitetaan. Ja vaikka ei tuntuisikaan miltään silti se lahjoitetaan ilmaiseksi.

”Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanomien tuojien askelet!” Kun on sanoma, joka kestää koko tämän elämän tyrskyjen läpi ja kantaa vielä iankaikkisuuteen, niin mikäpä sitä on eteenpäin viettäessä. Ei tarvitse olla omien oppien esittelijä eikä aina niin kaunopuheinenkaan. Usein vastaanottajan maaperääkin on jo valmistettu. Hartaasti on laitettu käsiä ristiin. Ihan paatunutta pakanuutta ei taida olla olemassakaan. Kristus on ennättänyt paikalle jo paljon ennen meitä.

Ilosanomien tuojien askelet saavat olla ihanat ja kevyet, koska armon askelet yllättävät meidät joka tapauksessa. Me olisimme jo monessa kohdassa hidastaneet tahtia ja varoneet ilosanomien viemisessä, mutta meidän on vain luotettava Timoteuksen julistukseen: ”meidän Herramme armo on ollut yltäkyläinen, samoin se usko ja rakkaus jonka Kristus Jeesus saa aikaan.” ■

Taina Manninen
Kappalainen
Kajaanin seurakunta

Port Payé
Finlande
100807
●
posti

ECONOMY